

Warszawa, 6 września 2021

Dr hab. Renata Mieñkowska-Norkiene
Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych
Uniwersytet Warszawski

Recenzja osiągnięcia naukowego dr Iwony Jakimowicz-Pisarskiej w postępowaniu habilitacyjnym w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk o polityce

I. Sylwetka Habilitantki

Habilitantka wskazała jako jedyne dotychczasowe miejsce zatrudnienia o charakterze jednostki naukowej Akademię Marynarki Wojennej w Gdyni (gdzie najpierw była asystentką, następnie adiunktem, a obecnie wykładowcą). Jednocześnie w ramach aktywności naukowej współpracowała ona w latach 2010- 2020 z greckimi ośrodkami akademickimi, głównie z Uniwersytetem Nauk Społecznych i Politycznych Panteon w Atenach oraz Uniwersytetem Kreteńskim w Retymno, gdzie odbyła staż naukowy, wizyty studyjne, wyjazd w ramach programu Erasmus oraz dłuższe pobyty badawcze. Współpraca ta najpewniej wpłynęła na jakość pracy badawczej Habilitantki, której osiągnięcie dotyczy Grecji i zawiera elementy wskazujące na naprawdę dobrą znajomość zagadnień o charakterze tzw. „insiderskim”, a także bogatą literaturę. Habilitantka ma także doświadczenie krótkich wyjazdów naukowych i/lub z wykładami do Grecji, Hiszpanii i Chorwacji. Habilitantka ma doświadczenie bycia promotorką pomocniczą w przewodzie doktorskim prof. B. Krauz-Mozer na Uniwersytecie Jagiellońskim, była lub jest stałą recenzentką w redakcjach kilku czasopism oraz uczestniczyła w międzyuczelnianych zespołach badawczych. Habilitantka jest doświadczoną dydaktyczką, współtworzyła także kilka programów studiów. W ramach działalności organizacyjnej współorganizowała panele na konferencjach (głównie krajowych), a także wydarzenia ad hoc i wizyt studyjnych studentów. Habilitantka uczestniczyła także w kilku działaniach popularyzujących naukę, m. in. uczestniczyła w debatach i dyskusjach dotyczących stosunków międzynarodowych (niektóre z nich są dostępne w Internecie).

Habilitantka pełniła funkcję prodziekan do spraw studenckich Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych AMW w Gdyni, była opiekunką studenckich staży i koła naukowego, wreszcie jest członkiem kilku konsorcjów i towarzystw naukowych.

Oceniając sylwetkę Habilitantki należy zwrócić uwagę na jej doświadczenie międzynarodowe, które jednak ogranicza się głównie do Grecji (i tu jest naprawdę duże i istotne), a w niewielkim stopniu także Hiszpanii i Chorwacji. Udział Habilitantki w konferencjach międzynarodowych nie wykracza poza pewne minimum, jakim powinna wykazać się osoba ubiegająca się o stopień naukowy doktora habilitowanego, nieco lepiej wygląda jej udział w konferencjach i seminariach krajowych, a także doświadczenie organizacyjne.

Należy zauważyć, że Habilitantka nie wykazuje się dorobkiem kierowania międzynarodowym czy krajowym grantem badawczym wykraczającym poza badania statutowe, jej udział w istotnych międzynarodowych (taki nie występuje w ogóle) czy krajowych zespołach badawczych (trzy nieduże granty, w tym jeden statutowy) również jest raczej ograniczony (jest także bardzo skromnie ujęty w autoreferacie – ogranicza się właściwie do podania kodów grantów). Ten ograniczony raczej dorobek projektowy jest w pewnej mierze rekompensowany działalnością organizacyjną i popularyzatorską (w tym ekspercką), a także wykraczającą poza jednostkę macierzystą działalnością dydaktyczną Habilitantki. Istotny jest także jej dorobek w zakresie pełnienia funkcji prodziekan ds. studenckich Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych AMW w Gdyni, a także doświadczenie eksperckie w ramach Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Podsumowując, sylwetka Habilitantki wskazuje na jej raczej umiarkowany dorobek projektowy, natomiast nieco większy dydaktyczny i organizacyjny (ten ostatni na dość dobrym poziomie), a także na jej istotne doświadczenie międzynarodowe koncentrujące się głównie na współpracy z instytucjami greckimi i udział w inicjatywach związanych głównie z Grecją. Habilitantka ma potencjał do dalszego rozwoju badawczego, dydaktycznego i organizacyjnego, przy czym ten pierwszy jest lepiej widoczny w kontekście jej dotychczasowych publikacji niż formalnie kierowanych lub współrealizowanych projektów badawczych.

II. Ocena osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę wniosku o nadanie stopnia naukowego doktor habilitowanej

Wskazany osiągnięciem Habilitantki, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2b ustawy, jest książka, pt.: „Meandry europejskiego państwa narodowego. Przykład Grecji”

złożona do druku w Wydawnictwie Akademickim Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni, Gdynia 2020, ISBN 978-83-959756-3-9

Habilitationka w swoim głównym osiągnięciu podjęła się tematu, który wynika z jej zainteresowań badawczych i jest związany z jej międzynarodowym doświadczeniem (współpracy z greckimi instytucjami naukowo-badawczymi).

Przedmiotem badań w książce jest państwo greckie jako ponowoczesne państwo narodowe, a Autorka analizuje je dekonstruując jego najnowszą historię w kontekście globalnych sił oddziałujących na grecką państwowość w ostatnich dekadach w sposób, o którym sama Autorka mówi, że jest jednym z możliwych, a także, że na nowo odczytywane są w książce wydarzenia z najnowszej historii tego państwa. Mamy zatem do czynienia z tematem już dość dobrze zbadanym, do tego z analizą w oparciu o już dostępne dane, ujmowane w nowy, jak przekonuje Autorka, sposób. W istocie, sposób ten jest ciekawy z perspektywy obranych ram teoretycznych, to znaczy teorii ponowoczesności zmieszanej z kilkoma różnymi koncepcjami państwa narodowego. Niestety, z tej obszernej analizy wynika, że autorka nie mogła się do końca zdecydować, czy pozostać wierną teoretycznym ramom ponowoczesności, czy jednak odnosić się do bardziej tradycyjnych teorii państwa narodowego. Wynikło z tego kilka problemów metodologicznych, które odnoszą się do niekonsekwencji w stosowaniu metody systemowej.

Szkoda, że Autorka nie odniosła się w swoich analizach kultury i edukacji w państwie greckim do klasycznych teorii kultury i kultury politycznej (choćby Geerta Hostede czy Ronalda Ingleharta), które mogłyby być użyteczne choćby dla lepszego umiejscowienia sytuacji tego państwa w kontekście innych państw UE albo wskazania pewnych istotnych aspektów tej funkcji państwa narodowego.

Jednocześnie należy zauważyć, że autorka ciekawie ujmuje kwestię greckiej państwowości w ostatnim czasie, zderzając perspektywę tradycyjnego ujęcia funkcji państwa w klasycznych teoriach z perspektywą postmodernizmu. Co do zasady Autorka dość konsekwentnie trzyma się obranej drogi, choć z mniejszą konsekwencją dekonstruuje klasyczne ujęcie na rzecz wskazania tego postmodernistycznego (raczej po prostu „zongluje” obydwoma na rzecz wskazania pewnych zjawisk w greckiej polityce, gospodarce oraz kulturze i tożsamości). Niewątpliwie część w całości poświęcona posmodernistycznej dekonstrukcji państwa greckiego – z jej faktograficznym bogactwem oraz kilkoma istotnymi autorskimi obserwacjami – jest wartością osiągnięcia Habilitationki.

Grecja, jak wskazuje Autorka, stanowi case study (studium przypadku), nie stanowiąc wyjątku, jednocześnie jednak autorka nie wskazała, czy przypadek Grecji zalicza

się do jakiegoś konkretnego rodzaju studium przypadku, czy też nie, a także nie uzasadniła należycie (co wymagałoby jednak zarysowania dla greckiego przypadku jakiegoś szerszego tła), dlaczego studium przypadku Grecji można odnieść do teorii państwa postmodernistycznego (autorka nie weryfikuje kwestii czy Grecja takim państwem jest, nawet, jeśli częściowo pojawia się to w hipotezie, ale zakłada to z góry wskazując na funkcje państwa greckiego, których realizacja bądź nie wpisuje się w ramy tej teorii. Brak tła (czy jakichkolwiek aspektów porównawczych o istotnym znaczeniu dla wyników analiz) skazuje analizowaną pracę habilitacyjną na ograniczony wpływ na naukę w tym sensie, że trudno o zuniwersalizowanie wyników badania. Sama autorka mówi, iż doświadczenie greckie pozwala na założenie, że da się je porównać do doświadczeń innych państw Unii Europejskiej, jednak z analizy to nie wynika wprost, a samo takie założenie bez weryfikacji nie wystarczy, by uznać, że dokonana przez Autorkę analiza Grecji jako ponowoczesnego państwa byłaby użyteczna, gdybyśmy chcieli sprawdzić, czy np. Hiszpania jest ponowoczesnym państwem albo czy są nim Niemcy. Analiza przypadku greckiego w zakresie, w jakim dokonała jej autorka i z wykorzystaniem studium przypadku, byłaby bardzo dobrym materiałem na artykuł naukowy. Od książki stanowiącej podstawę nadania stopnia doktora habilitowanego oczekiwałabym jednak jednoznacznego dużego wkładu w naukę, a ten jest tym większy, im bardziej da się zuniwersalizować wyniki badań. Z tym wiąże się jednak pewien paradoks, ponieważ Autorka wskazuje, iż jej badania mogą być istotne także z perspektywy debaty metodologicznej nad zastosowaniem teorii postmodernistycznej w analizie państwa, a ta teoria zakłada ograniczoność uniwersalizacji wyników badań. Niemniej jednak, na poziomie habilitacji, tego rodzaju badanie powinno być solidniej osadzone w ramach teoretycznych, a sama Autorka powinna w większym stopniu wskazać znaczenie swojego badania dla rozwoju nauk społecznych, a następnie je udowodnić.

Należy jednak zauważyć, że wykorzystanie perspektywy (czy paradygmatu, jak określa to sama Autorka) postmodernistycznego, stanowi nowy wkład w badanie państwa, a ta część osiągnięcia, która samego postmodernizmu dotyczy jest ciekawa i solidnie oparta na dokonaniach w tym zakresie najważniejszych badaczy tematu. Choć Autorka twierdzi, że perspektywa postmodernistyczna jest rzadko wykorzystywana w naukach społecznych, sama wskazuje liczne przypadki jej zastosowania, co więcej, wydaje się, że wielu badaczy stosuje to podejście nie określając go w ten sposób.

W osiągnięciu habilitacyjnym, Autorka dokonuje dość problematycznego zestawienia perspektywy postmodernistycznej i metody systemowej, a te mogą się w pewnym sensie wzajemnie wykluczać, czego autorka nie zaznacza we wstępie, a następnie nie próbuje

uniknąć w treści analiz. Perspektywa postmodernistyczna może dotyczyć, owszem, funkcji państwa, ale zakłada niemożność podchodzenia do państwa jako czegoś opartego na mechanizmach i stałości wzorców działania. Tymczasem metoda systemowa zakłada coś dokładnie odwrotnego. Do badania z wykorzystaniem ram teoretycznych postmodernizmu, lepiej wydają się pasować metody behawioralne czy komparatystyka dla uniwersalizacji wyników. Niemniej jednak, Autorce udaje się uniknąć sytuacji, w której czytelnik ma wrażenie nieadekwatności metody do paradygmatu, co daje podstawę sądzić (i co w istocie widać w treści analiz, iż Autorka tylko miejscami i raczej mniej niż wynikało to z jej opisu we wstępie do pracy, korzystała z metody systemowej. Warto podkreślić, że Autorka w pewnym sensie „zabezpieczyła” się przed potencjalnymi zarzutami recenzentów, podkreślając rozmaite problemy, na jakie napotyka badacz, który obrał taką właśnie drogę analizy, jak zastosowana w rozprawie habilitacyjnej.

Jedną z istotniejszych kwestii jest zniknięcie gdzieś „europejskiego” aspektu państwa, które Habilitantka mimo przymiotnika „europejskie” ujmuje globalnie, tracąc z oczywistą perspektywę, jaka musi towarzyszyć rozważaniom o współczesnym państwie w UE, mianowicie perspektywę zjawiska renacjonalizacji w UE. Habilitantka właściwie ją ignoruje w częściach dotyczących analiz kondycji państwa ogólnie, koncentrując się wyłącznie na utracie znaczenia przez państwo narodowe. Perspektywa ta jest miejscami (choć rzadko) widoczna dopiero w częściach poświęconych analizie samej Grecji.

Niestety, Habilitantka nie ustrzegła się w pracy tautologii (w szczególności w zakresie tłumaczenia pewnych zjawisk globalizacji nią samą) oraz pewnych truizmów w odniesieniu do kwestii, które w świecie nauki funkcjonują jako dobrze i wielokrotnie zbadane. Tautologie dotyczą, przede wszystkim, analiz postmodernizmu i tego, jak do ponowoczesności odnosi się sama Habilitantka.

Poważniejszym zarzutem, który muszę postawić, jest brak skoncentrowania się na konkretnym podejściu do postmodernizmu, a przecież podejść tych jest co najmniej kilka, wiele z nich zresztą analizuje sama Habilitantka. Nawet, jeśli różnią się one nieznacznie, ma to znaczenie dla analizy funkcji państwa jakich Habilitantka dokonuje w odniesieniu do państwa greckiego. Jednocześnie sama ona nie buduje jakiegoś konkretnego oryginalnego podejścia poza osadzeniem swoich badań na kilku najważniejszych filarach zaczerpniętych z postmodernizmu, głównie związanych z utratą przez państwo możliwości pełnienia swoich „klasycznych” funkcji, ciągłymi zmianami związanymi z rozczarowaniem państwem przez obywateli, wreszcie odejściem od koncepcji państwa jako imperium czy nawet po prostu jakiejś jednostki mogącej określać swoje cele w oderwaniu od kontekstu globalnego. Wpływ

globalizacji to także istotna kwestia określana przez Habilitantkę. Autorka mówi o teoriach funkcji państwa, które wykorzystuje, by zdekonstruować w ich kontekście Grecję, jednak przybliża je czytelnikowi bardzo pobieżnie, nie sięgając do klasycznych teorii państwa, analizując pojęcie państwa także powołuje się ona na źródła stanowiące w zasadzie podręczniki dla pierwszego roku studiów politologicznych, a przecież teoria państwa w klasycznym ujęciu, które w pewnej mierze Habilitantka wykorzystuje, to przedmiot analiz naprawdę uznanych w kanonie nauk politycznych klasyków. Na poziomie habilitacji warto sięgać do nich bezpośrednio, tym bardziej, że Habilitantka określiła swoje ambicje jako nowe odczytanie funkcji państwa i jego roli w stosunku do Grecji.

Autorka miejscami odnosi się do sądów czy podejść o bardzo istotnym znaczeniu dla dyscypliny, nie komentując ich właściwie, a bazując na nich w swoich wywodach. Przykładowo Autorka pisze: „Do opisania dzisiejszej sytuacji Grecji można użyć określenia „laboratorium Europy”. Wiele działań podejmowanych w stosunku do Grecji, także przez greckich polityków, wynika z założenia, że to małe, peryferyjne państwo Unii Europejskiej stało się swoistym poligonem doświadczalnym rozwiązań, które współczesne rządy zmuszone zostały wdrożyć, aby stawić czoła zmianom zachodzącym w otaczającym świecie”. Powyższe sformułowanie jest bardzo subiektywne i dość mocno eksploatowane w greckim dyskursie politycznym, a nawet wyborczym, tymczasem autorka umieszcza je w poważnej pracy naukowej niemal nie osadzając go w jakimś bardziej konkretnym kontekście czy choćby nie pokazując argumentów na rzecz zasadności wykorzystania takiego sformułowania.

Autorka miejscami tworzy czytelnikowi problem ze zrozumieniem jej badawczych intencji nie mogąc się zdecydować czy Grecja jest wyjątkowa czy też ma typowe cechy wielu współczesnych państw w podobnej sytuacji (czasem w zależności od kontekstu). Najpewniej jest to efektem braku jednoznacznego określenia, z jakiego rodzaju studium przypadku mamy do czynienia w przypadku tej konkretnej naukowej analizy państwa greckiego. Co więcej, z niezrozumiałych powodów Autorka miejscami traktuje Grecję jako model europejskiego państwa narodowego, pomimo, iż we wstępie do książki wyraźnie zaznacza, iż nie ma zamiaru tego robić, co wynika m. in. z obranej metody posmodernistycznej. Tym bardziej budzą zdziwienie niektóre uwagi w tekście książki, jak choćby ta: „Peryferyjne położenie Grecji oraz jej niewielkie rozmiary i relatywnie stabilna sytuacja demograficzna są w niniejszym opracowaniu traktowane jako jej atuty. Dzięki temu Grecja może służyć za model dla innych państw europejskich, a jednocześnie nie jest obciążona dodatkowymi czynnikami wynikającymi z bardziej centralnego położenia geopolitycznego”. Powyższa uwaga nie jest wyjaśniona w żaden obszerniejszy sposób, a jest o tyle trudna do zrozumienia, że odnosi się

do pojęcia modelu, a także do jakiegoś rodzaju reprezentatywności analizy(?) Grecji dla możliwych analiz(?) innych państw europejskich z racji na cechy, które w przypadku Grecji zasadniczo różnią się od większości państw europejskich. Nie ma nawet jasności, czy chodzi o model analizy, ponieważ przytoczone sformułowanie właściwie można by wręcz uznać za model dla innych państw – pytanie, czego? Najpewniej po prostu Autorka dokonała skrótu myślowego.

Dość istotną problematyczną kwestią w pracy dr Jakimowicz-Pisarskiej jest sposób, w jaki przedstawia ona konkluzje, związane z weryfikacją hipotez oraz z ogólnym wynikiem jej badań. Część ta zawiera wiele kwestii dość niejasnych albo niedokończonych. Autorka pisze na przykład: “Współczesna sytuacja Grecji nie stawia jej w najlepszej pozycji wśród europejskich państw narodowych współtworzących Unię Europejską. Nie- mniej to właśnie to państwo, wraz ze wszystkimi swoimi wadami, błędami i zaniechaniami na wielu polach, może być przykładem dla innych człon- ków europejskiej wspólnoty. Przykładem działań, które są podejmowane lub mogą zostać podjęte, choć nie wszystkie jednocześnie i z różnym natę- żeniem, w każdym ze współczesnych państw europejskich”. Powyższe sformułowanie nie odnosi się do żadnych konkretnych funkcji czy aspektów działania, w których z wyników badań Autorki wynikałyby jakieś greckie przewagi nad innymi państwami. Fraza powyższa wydaje się być niedokończona, ale – co ważniejsze – nie uzasadniona wcześniejszymi czy późniejszymi sformułowaniami odnośnie badań, które mogłyby stanowić jej podstawę.

Pewnym mankamentem pracy są powtórzenia treści i wniosków, do jakich dochodzi Autorka. W różnych miejscach w analizach pojawiają się podobne refleksje, bardzo podobne odniesienia do elementów myśli postmodernistycznej.

Podsumowując, osiągnięcie Habilitantki ma charakter dzieła oryginalnego i dającego podstawę sądzić, iż jest ona w stanie samodzielnie realizować działalność badawczą. Jednocześnie nie ustrzegła się ona przed istotnymi metodologicznymi oraz związanymi z jej oglądem tendencji we współczesnych naukach społecznych błędów. Niemniej jednak, książka Habilitantki jest warta przeczytania, ma ona także potencjał bycia elementem naukowej dyskusji o kondycji współczesnych państw europejskich.

III. Ocena pozostałych osiągnięć (dorobku naukowego) Habilitantki

Habilitantka wskazuje na 28 publikacji, które stanowią jej tzw. pozostałe osiągnięcia (oprócz głównego, czyli zrecenzowanej już powyżej publikacji, pt.: „Meandry europejskiego

państwa narodowego. Przykład Grecji”). Dorobek ten składa się z artykułów i rozdziałów w monografiach, a także jednej (oprócz wskazanej jako osiągnięcie główne) monografii jednoautorskiej. Publikacje zostały wydane głównie w Polsce i po polsku (poza kilkoma wyjątkami). Zakres tematyczny oraz metody w publikacjach (które wynikają z opisów w Autoreferacie, a także z lektury samych publikacji) wskazują na sprawność Habilitantki w przedstawianiu wyników badań i analiz, choć w niektórych aspektach widać pewną tendencję do deskryptywności raczej niż analizy (dotyczy to choćby analizy zjawisk populizmu greckiego czy udziału kobiet we władzy).

Łączna wartość punktowa dorobku Habilitantki, liczona dla jej 28 publikacji po doktoracie i według wytycznych opublikowanych przez MNiSW w grudniu 2019 r. wynosi 876 punktów. Uśredniając to ok. 31 punktów, jednak żaden z artykułów wskazanych przez habilitantkę nie ma wartości 100 lub więcej punktów, natomiast jedna z publikacji książkowych, do których Habilitantka przygotowała rozdział, została wydana w renomowanym wydawnictwie zagranicznym (Oxford). W większości publikacje Habilitantki jednak pojawiły się w krajowych czasopismach naukowych oraz w monografiach wydanych w Polsce.

Warto natomiast zwrócić uwagę na fakt, iż pozostałe osiągnięcia Habilitantki obejmują trzy dość różne obszary badań i analiz, co daje obraz pewnej sprawności Habilitantki w podejmowaniu badań nie dotyczących wąskiego zakresu tematycznego, a to z kolei jest jej istotnym zasobem w obliczu wyzwań nauki coraz bardziej wymagającej od badaczy elastyczności, interdyscyplinarności (czy trans- lub też pandyscyplinarności).

Podsumowując, Habilitantka nie posiada bardzo licznego dorobku publikacyjnego, a jego zdecydowana większość to artykuły krajowe i rozdziały w monografiach wydawców polskich (jedynie kilka publikacji Habilitantki ma charakter obcojęzyczny), natomiast zakres tematyczny dorobku wskazuje na dość szerokie spektrum zainteresowań Habilitantki oraz jej sprawność w badaniu zróżnicowanych metodologicznie i merytorycznie kwestii.

IV. Konkluzje (wniosek końcowy)

Wziąwszy pod uwagę wszystkie powyższe aspekty recenzji dorobku Habilitantki, stwierdzam co następuje:

- Habilitantka przedstawiła jako główne osiągnięcie książkę, która, mimo wątpliwości, jakie budzą pewne jej aspekty metodologiczne, możliwość uniwersalizacji

wniosków badawczych oraz sposób zastosowania podejścia postmodernistycznego, co do zasady wnosi pewną wartość do badań nad kondycją współczesnego państwa narodowego, państw członkowskich UE, a także Grecji jako stosunkowo rzadkiego przedmiotu badań w polskiej politologii. W powyższym kontekście, wydaje się zasadne przekonanie, iż Habilitantka będzie potrafiła samodzielnie kontynuować badania o podobnym charakterze i zakresie. Natomiast jej warsztat metodologiczny wciąż powinien być rozwijany, jeśli jej ambicją jest dochodzenie do wniosków wystarczająco uniwersalnych, by budziły zainteresowanie nie tylko krajowego, ale także międzynarodowego środowiska naukowego.

- Habilitantka nie posiada bogatego dorobku publikacyjnego, w bardzo nieznacznym stopniu dorobek ten został przedstawiony naukowemu środowisku międzynarodowemu w wysokopunktowanych publikacjach obcojęzycznych (w zasadzie głównie za sprawą publikacji w wydawnictwie Uniwersytetu w Oxfordzie) – raczej dotarł głównie do dość wąskiego środowiska w kraju. Niemniej jednak, zarówno ogólna liczba punktów, jaka obrazuje liczbę i jakość publikacji Habilitantki, jak i fakt, iż popularyzowała ona wyniki swoich badań zawartych w publikacjach podczas (raczej niezbyt licznych, jak na dorobek oczekiwany od kandydatów do stopnia doktora habilitowanego) konferencji naukowych, w tym międzynarodowych, oraz w wystąpieniach podczas dyskusji w mediach oraz debatach popularnonaukowych (na które była zapraszana jako ekspertka), wskazują, iż ma ona potencjał do prowadzenia w pełni samodzielnych badań w przyszłości. Co ważne, jej dotychczasowe publikacje były często jednoautorskie, co daje dobrą podstawę do przekonania o tym, iż może ona się doskonalić i samodzielnie prowadzić istotne dla rozwoju dyscypliny badania.

- Sylwetka naukowa i zawodowa Habilitantki oraz jej doświadczenie międzynarodowe wskazują na jej raczej umiarkowaną dotychczasową aktywność międzynarodową (wyjątkiem jest tu współpraca z instytucjami naukowymi z Grecji, a także w ograniczonym stopniu Hiszpanii i Chorwacji), a także raczej skromne doświadczenie pracy w różnych zespołach badawczych, w szczególności bardzo niewielkie doświadczenie kierowania projektami badawczymi. Wydaje się jednak, iż – choć w stopniu minimalnym w kontekście doświadczenia – Habilitantka spełnia podstawowe kryteria niezbędne do uzyskania tytułu doktor habilitowanej nauk społecznych w zakresie nauk o polityce i administracji wg ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 i 374).

- Podsumowując, mimo krytycznych uwag i zastrzeżeń zarówno do dorobku Habilitantki poza osiągnięciem głównym, jak i w stosunku do tegoż osiągnięcia, popieram

wniosek o dopuszczenie Habilitantki do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego. Należy jednak podkreślić, iż moja ocena wynika głównie z faktu, iż Habilitantka przedstawiła książkę, która wnosi wkład w rozwój dziedziny i dyscypliny i daje podstawę sądzić, iż Habilitantka potrafi prowadzić samodzielne badania naukowe. W mniejszym stopniu moje poparcie dla dalszego procedowania postępowania habilitacyjnego pani Iwony Jakimowicz-Pisarskiej wynika z jej ogólnego dorobku i doświadczenia, które uważam za dość skromne.